

kopita ter jo vcedé po planini v varnejše kraje, nad Ledenicami pa zavihra naša avstrijsku zastava s cesarskim orlom.

Tako je postalo visoko gnjezdo naše; zdaj še le se je moglo bojevanje z Krivošijanci pričeti, sedaj še le so si priborili naši tal za nadaljevanje boja. To je bilo neobhodno potreba. Še večega pomena pa je bilo to, da je našim vojakom po tej zmagi pogum zrastel. Celó Krivošijanci sami mislili so dotlej, da je nemogoče prebiti se skozi to skalovje na višine. Ta dan upadlo jim je srcé in marsikak omahljivec je jel premišljevat, ali bi se držal še svojih ljudi ali ne.

Ker se je bilo bati, da bi ustaši poskusili pregnati naše vojake iz krajev, z tolicimi težavami pridobljenih, utrdili so jih ter razpostavili prazne straže na vse strani. Leta 1869., ko so se naši po ravno teh Krivošijah z uporniki pretepali, napadli so jih nepričakovano in dostikrat se je moral kak uže dobljen kraj popustiti in se potem z nova priboriti. Pri tem pa so se naučili pazljivim biti, ter skrbeti zato, da se kaj tacega ne pri- godi zopet. (Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Sadjerejstvo na tržaški razstavi.* O tem piše „Edinost“: Poseben oddelek dobi na razstavi sadjarstvo. Avstrijsko sadjerejsko društvo, kateremu je načelnik grof Henrik Attems v Gradcu, razposlalo je o tem natančen program. V njem povdarja, kako važno je, da vsi umni sadjerejci na razstavi svetu pokažejo izvrstne svoje pridelke, ker bo tukaj prilika, kupčiji s sadjem na jug nove poti odpreti, in sedanje razširiti. Konservirano sadje se razstavi koj o začetku, sveže pa v pozni jeseni. Razstavljavci dobé vse mogoče olajšave. Želimo, da se oglasi prav dosti slovenskih sadjerejcev, gotovo ne bodo stali na zadnjem mestu!

* *Pakatoličanje židov.* Dne 14. aprila je umrla v Trstu gospa Landauer, rojena baronica Morpurgo; ko je na smrt zbolela, zaukazali so poslati po rabina, ker je rodbina židovske vere. Hišina pa je izjavila, da gospa ni židinja, ampak uže več mesecev krščena, toraj katoličanka, naj tedaj pozovejo katoliškega duhovnika k njej. Gospa je bila po katoliškem obredu prevedena z zakramenti za umirajoče in odpeljali so jo na tihem na pokopališče, kjer je bila po katoliškem obredu spodobno pokopana. Tudi odvetnik P. se je zadnje velikonočne praznike pokatoličnil z vso rodbino. „Ed.“

* *Nova potujoča učitelja za kmetijstvo* so dobili v Trst in Gorico. „Edinost“ poroča to tako: Minister za poljedelstvo je imenoval za učitelja v kmetijskem poduku: Za Trst in Gorico g. Janeza pl. Baldinija, in za Istro g. Janeza pl. Zottija, oba sta se izučila na kmetijski akademiji na Dunaji in na vinorejski šoli v Klosterneuburgu. Po imenih bi sodili, da sta nova učitelja Italijana; radovedni smo torej, ali je zmožen prvi dovolj slovenskega, drugi slovenskega in hrvatskega jezika? Ako ne, tedaj ste dve ničli, ki boste več plačila imeli, nego kmetijstvu koristili.

* *Preskušnje na slovenskem oddelku kmetijske šole* v Gorici bodo 28. dne t. m. za 1. semester tega leta in sicer s tem sporedom: Predpoludne od 8. do 12. ure (v prostorih italijanskega oddelka v S. Roku) iz teoretičnih učnih predmetov. (Tlo in gojeznanstvo; kmetijsko mašinoznanstvo, živalstvo, gozdarstvo, kemija in kmetijsko računstvo), popoldne od 3. do 5. ure (na kmetijskem slov. oddelku) iz praktičnih vaj na polji, nogradu in vrtu. K tej preskušnji vljudno vabi vodstvo slehernega prijatelja kmetijskega napredka.

* *Svilorejsko postajo za Brda* je c. kr. kmetijsko društvo goriško letos ustanovilo in vodstvo izročilo g. Jakončiču, posestniku v Šlovrencu. — Sviloreji letošnje vreme nič posebno ne ugaja, ker se temperatura toliko spreminja, in dostavljamo še, da tistim svilorejcem, ki nimajo primernih poslopij in sob za pravilno vzgojevanje črvičev svilodnih, ako bo to vreme še dalje tako se spreminjalo, bati se je izgube. — Tako piše „Soča“.

Naši dopisi.

Z Dunaja 24. aprila. — Državni zbor še zmeraj obravnava manje predmete. Preteklo soboto rešila se je v drugem branji po različnih zaprekah postava, ki določuje kazni osebam, katere bi v škodo upnikov poškodovale zarubljena zemljišča. Bolj važne so bile med tem obravnave delegacije. Naša je dovolila skupnemu ministerstvu za Bosno in Hercegovino zahtevanih 23 milijonov in 33.000 gold., ogerska delegacija pa hoče za 4 milijone menj privoliti, toda bo končno gotovo sprejeta vsa svota po vladi zahtevana. — Državni zbor ima jutri zopet sejo z nevažnim dnevnim redom. — Pred porotno sodnijo pričela se je danes obravnava zarad požara „Ringteatra“, trajati ima skoraj mesec dni; najglavnejši zatoženec je bivši dunajski župan dr. Newald. Sme se reči o tej tožbi, da bo več vpitja, kot vžitja. — Kronawetter je v odgovor na zavratno prejeta nezaupnico iz njegovega volilnega okraja, predmestja Josefstadt, odgovoril z javnim shodom volilcev, kamor je prišlo sicer tudi mnogo njegovih nasprotnikov nered delati, toda shod bil je v redu končan s sijajno zaupnico za-nj, in z najojstrejšo obsodbo Herbsta in levice državnega zbora. Ta po izjavah barona Walterskirchena, Wurmbranda in Kronawettera bolj in bolj razpada.

Od gorenjsko-notranske meje 18. aprila. (*Raznote-rosti.*) Vse z veseljem pozdravlja naše slovenske poslance v državnem zboru, vidi se uže, da večina je na desnici in z veselo nado upamo vsaj enkrat priti do enakopravnosti za slovenski jezik pri uradnih in sodnih. Tukaj ste tudi občini Žiri in Oselica peticijo poslali na državni zbor za vpeljavo slovenskega jezika pri sodnih in za premeščenje više c. kr. nadsodnije v Ljubljano, v središče slovenske zemlje. Kolika nadloga je nemščina pri nas, kajti skoro nihče ne ume sodnijskega povabila, ko ga dobi; koliko sitnosti za kmeta, ko mora ž njim od Poncija do Pilata romati, da vsaj izvé, kaj mu je naznanjeno; pa še težko pravo izvé; premnogokrat mora zavoljo neznanja nemškega jezika škodo trpeti, pa kdo je temu kriv? Imeli bi dovelj dokazov za to, ako bi treba bilo. Vsakega rodoljuba bi moralo boleti srce, ako ima kaj sočutja do narodnosti, ko vidi, da naš slovenski jezik je povsod zadej in da ga tako zaničujejo! Upamo pa, da se zdaj kaj na bolje obrne in da mi enkrat pridemo do zaželjene enakopravnosti. — V Žireh se je ustanovilo slovensko „bralno društvo“ in je imelo uže veselico dne 5. svečana, obilno obiskovano. To društvo uže zdaj ima precéj udov, in krepko vstaja na noge; enako veselico ima še prirediti v začetku maja meseca. To društvo ima samo slovenske časopise in tudi mnogo knjig, zavoljo tega se, kar je tukaj nemškega duha, ogiblje skrbno bralnega društva, vsaj pa tudi ne maramo za take ljudi.

Vreme je nestanovitno, velikonočne praznike smo še sneg imeli in zdaj je pa južno vreme in dež. Po hribih bolje listje zeleni kakor v dolinah; sadje še precéj dobro kaže, če ga mraz ne poškoduje, bode v jeseni ga obilno. — Osepnice (koze) so se tudi prikazale v naših krajih, pa zdaj jih je le malo še bolnih za to boleznijo.

Z Gorice 24. aprila. — Dne 18. t. m. smo poslali prve češnje na Dunaj in v Berlin, kilo po 80 krajc. Graba in špargeljnov gre tudi letos posebno veliko na Rusko in Švedsko po prav lepi ceni. — Danes smo spremili gosp. Miheliča, trgovca in posestnika, k večnemu miru. On je bil poznan zaradi svoje izredne poštenosti po vsem Goriškem in jako čislana oseba v vseh krogih. Ker je bil cerkveni starešina 30 let cerkve na sv. Gori, si je mož tudi to mesto izvolil za svojo gomilo. Pogreb je bil impozanten, zastopani so bili vsi stanovi. Gorica gotovo ne bode imela kmalu enacega. On je bil tast gosp. Fr. Povše-ta, vodje na kmetijski šoli. Lahka mu zemljica! — Nojavoli, suplent na tukajšnji realki, se je vtopil. Vzroka še ne vemo. Bil je v vseh krogih jako priljubljena oseba. Ž.

Iz občine Dobljice 14. aprila. — Naša občina je bila uže poprejšnja leta močno z davki obložena in zmerom se je obetalo polajšanje, a zgodilo se je, žalibog, tako polajšanje, da imamo zdaj za tretjino še večje davke ko prej; zavoljo tega so naši občinci prisiljeni, čeravno s solznimi očmi, svoji domovini hrbet obrniti in se v daljno Ameriko preseliti. — Še druga nesreča je zadela našo vas Dobljice. O polnoči od 22. do 23. t. m. je 8 posestnikom čisto vse poslopje pogorelo; med njimi sta dva, katerima so pred 10 leti tudi pogorela; med temi 8 reveži sta le 2, eden za 300 in drugi za 290 gold. zavarovana. A prav lepa hvala požarni straži iz Črnomlja za hrabro delovanje pri ognji! Čeravno naša vas šteje čez 50 številc, ko so oni prišli z orodjem na pomoč, ni se nobeno poslopje naprej vnelo in strašen požar je bil kmalu vničen.

Iz Ljubljane. — Po mestnih volitvah se je hrup uže skoro čisto polegel, stari zbor je šel in zdaj pride novi. Včeraj je imel zadnjo sejo, pri kateri je nove volitve verificiral brez vseh razgovorov. Znamenito iz te seje pa je posebno to, da se je sedanji šupan gosp. Laschan županstvu odpovedal. Njegovi tovariši so zadnji dan svoje večine porabili v to, da so mu dobro kadili in ga — akoravno predlog ni bil na dnevnem redu — izvolili za častnega meščana; naši odborniki pa za ta predlog niso glasovali. — Zdaj bo treba voliti novega župana, ki bo, se ve da, mož narodne večine. In tako bo imela Ljubljana to, kar mora imeti po svojem prebivalstvu, namreč naroden, slovensk zastop.

— (Volitev novega župana ljubljanskega mesta) bode v soboto 29. aprila.

— (Odbor za obdelovanje močvirja) ima v torek 2. maja svojo sejo.

— (Imenovana) sta gosp. Otto Fränclj vitez Vesteneck (brat znanega Vestenecka) za okrajnega komisarja, grof Attems pa za vladnega koncipista na Kranjskem.

— (Tržaški škof) je postal dosedanji poreški škof, mnsngn. Glavina; na njegovo mesto v Poreč pa ima priti, kakor slišimo, vrli naš rojak, velečastiti gospod kanonik Ivan Šust v Trstu.

— Gospod Matej Kreč, tajnik pri deželnem odboru, poročil se je včeraj z gospico Marijo Aleševu.

— (Prve letošnje češnje) so Vipavke prinesle ta teden v Ljubljano. Tako zgodnje malokdo pomni.

— (V lavantinski škofiji) je dozdej v tekočem letu 1882. uže umrlo 6 duhovnikov, ki so vsi opravljali duhovno pastirstvo; mladih duhovnikov dobi pa letos vladikovina tudi le 6 iz bogoslovja. Nekateri župnije so brez kaplana, kjer so vedno imeli duhovne pomočnike. Tudi na Kranjskem duhovniki hudo mrjo in pomanjkanje postaja čedalje večje.

— (Umrli je) preteklo soboto župnik v pokoju g. Anton Jerina po dolgem bolehanji. Čujemo, da je

svojo hišo na Emonski cesti in drugo svoje premoženje zapustil Vincencijevi družbi za dečke sirote. — Sinoči pa je umrl tudi po dolgem bolehanji g. Andrej Malič v 70. letu svoje starosti.

— (Frančiškansko cerkev), prej uže znotraj na novo pomalano, so jeli zdaj lepšati tudi od zunaj in je vsa z visokim odrom preprežena. Kakor je videti, se bo prav temeljito ozaljšala in poprave bodo veliko stale.

— (Vredništvo „Slovenca“) bo s 1. majem prevzel gosp. Jos. Jerič; dosedanji njegov odgovorni vrednik g. Haderlap pa namerava prihodnji mesec izdajati svoj poseben list z naslovom „Ljudski glas“, ki bo tiskan v Kleinmayerjevi tiskarnici. Zastopati ima v prvi vrsti demokratična načela.

— (Šmarnice) so prišle zopet na svitlo. Na čelu imajo prav lično podobico Naše ljube gospé presv. Srca. Založba je Blaznikovih naslednikov. — Šmarnice za l. 1882. stanejo nevezane 50 kr.; v usnji 90 kr.; z zlatim obrezkom 1 gold. 15 kr. Nevezane se dobivajo precej, vezane kaka dva dni pozneje. — Šmarnice se dobivajo pri Blazniku.

— (Slovensko gledišče.) V nedeljo je bila v deželnem gledišči predstava na korist štirim igralcem in igralkam. Kazala se je Weilenova znana gniljiva igra „Edda“ v slovenskem prevodu. Tekla je vrlo gladko, igralci in igralka so se do malega dobro odlikovali in želi zaslužen pohvalo; gospá Gutnikova je dobila tudi vencev in šopek. Gledišče je bilo v kljub lepemu vremenu, ki je Ljubljance z mesta vabilo, še dosti dobro polno, akoravno bi bili mi želeli pridnim beneficijantom vse natlačene prostore. S to predstavo je slovensko gledišče za letos menda končano.

Novičar iz tujih in domačih dežel.

Z Dunaja. — Delegaciji avstrijska in ogerska imate danes skupno glasovanje in ni dvoma, da se bo v tej seji privolila svota 23,733.000 gold., kakor jih vlada zahteva, ker je uže v seji ogerske delegacije za vso svoto glasovalo 18 poslancev.

— K sodnijski obravnavi o zadevi požara ring-teatra toliko ljudstva sili, da se vse tare in dunajski listi so skoraj vsi polni poročil o tej obravnavi.

Iz Prage. — Volilni odbor konservativnih velikih posestnikov objavlja, da so liberalni veliki posestniki odbili ponujen jim kompromis, ter priporočajo za volitev, katera bo dne 15. maja, barona Nadherny-Boruti-a z dostavkom, naj k volitvi v obilnem številu pridejo.

Hrvatsko. Iz Zagreba. — Obravnava o Reki (čegava bo) je končana. Predlog: „Deželni zbor naj izreče, da mesto Reka in okolica je neločljiv del „kraljestev Hrvaške, Dalmacije in Slavonije“ je bil sprejet z vsemi glasovi zoper glase vladnih zastopnikov in nekega Turpoljskega grofiča (komes). Navdušeni „živijo!“

Žitna cena

v Ljubljani 22. aprila 1882.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 6 gold. 20 kr. — soršice 7 gold. 30 kr. — rži 5 gold. 85 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — ovs 3 gold. 74 kr. — Krompir 2 gold. 86 kr. 100 kilogramov.